

Johannes 11:25a

“Jezus zeide tot haar: “Ik ben de Opstanding en het Leven” ”

1 de aanleiding 2 de inhoud 3 de uitwerking

Gemeente,

Deze ‘Ik ben...’ uitspraak heeft Jezus op een bijzonder moment gesproken. Vier dagen nadat Lazarus gestorven is. Lazarus, de broer van Maria en Martha. Bij ons staat iemand dan nog boven aarde. En velen weten uit ervaring wat een bewogen, onwerkelijke dagen dat zijn. Maar in Israel wordt iemand dezelfde dag begraven. En dus vindt het condoleren plaats in de dagen na de begrafenis. En op één van die dagen komt Jezus naar het huis waar Lazarus gewoond heeft. Maar Hij komt niet alleen condoleren. Hij zal Lazarus ook opwekken uit de dood. Hij zal Lazarus doen terugkeren in het leven. En voordat Hij dat zal doen zegt Hij tegen Martha: ‘Ik ben de Opstanding en het Leven.’

1 de aanleiding

Daarbij vallen om te beginnen minstens drie dingen op. Ten eerste moet toch wel opvallen dat alleen Lazarus wordt opgewekt. Nu ja, en nog twee: het dochttertje van Jairus en de jongeling van Nain. Dat zijn er 3 in drie jaar door heel Israel. Dat moet toch wel vragen hebben opgeroepen. In het dorpje naast Bethanie is een vrouw overleden die een man en kinderen achterlaat. En die horen dat Lazarus in het dorpje verderop is opgewekt uit de dood. Maar hun vrouw en moeder wordt niet opgewekt. En zoveel meer mannen, vrouwen en kinderen niet. Wat zal dat ook vragen hebben gegeven in Israel: waarom die broer van Maria en Martha wel, maar ons kind, onze man of vrouw niet? Waarom wekt Jezus niet veel meer doden op en brengt hen terug in het leven en bij hun geliefden? In plaats daarvan zegt Hij: Ik ben de Opstanding en het Leven.

Het tweede dat opvalt gebeurt als Johannes deze geschiedenis gaat beschrijven in zijn Evangelie. De geschiedenis van de opwekking van Lazarus. Nog door geen van de andere evangelisten vermeld. Maar wat zou vandaag de dag gebeuren? Journalisten zouden zich verdringen om Lazarus. Lazarus, wat heb jij meegemaakt? Lazarus wat heb je gevoeld, toen je gestorven was? En wat voor gewaarwording was het om weer levend geworden. Lazarus, de man met een echte doodservaring. Voer voor nieuwsgierige mensen die willen weten wat er is op de grens van leven en dood en achter de dood. In opdracht van de Heilige Geest doet Johannes dat niet. Hij is geen journalist, hij is evangeliëschrijver. En in plaats van Lazarus, laat hij Jezus aan het woord.

In plaats van de ervaring van Lazarus neemt Hij de uitspraak van Jezus op: Ik ben de Opstanding en het Leven.

Ten derde dat Jezus al eerder op de hoogte was gesteld. Toen Lazarus ziek was hadden Maria en Martha het laten weten vs 3, 'Heere, zie dien Gij liefhebt is ziek'. En dan blijft Jezus nog rustig twee dagen waar Hij is. Hij maakt geen enkele aanstalte om op bezoek te gaan. Dat is bij ons mensen ongehoord en ongepast. Als iemand die je kent ziek is, stervende is, en je wacht en wacht maar om op bezoek te gaan. Nota bene als de familie zelf heeft laten weten dat hij stervende is. Maar je denkt dat je het te druk hebt, je denkt dat je eerst toch nog iets anders moet doen, je ziet er tegenop en schuift het wat voor je uit. Daarover kun je je alleen maar schamen. En misschien maakte u het wel eens mee dat toen het bericht van overlijden kwam en je was nog niet geweest. Dan schaam je je echt door de grond. Maar Jezus laat het zover komen. Bewust. Pas na twee volle dagen zegt Jezus tegen Zijn discipelen dat ze maar eens op weg zullen gaan naar Bethanie. Maar dan is het verdriet al gekomen. Dan zijn Maria en Martha al in diepe rouw gedompeld. Blijkbaar voorkomt Jezus niet alles. Blijkbaar zijn er belangen die nog hoger zijn dan ons verdriet, zelfs gemis en rouw. Dat is in elk geval het belang van de heerlijkheid Gods. Die weegt nog zwaarder dan ons levensgeluk. De verkondiging dat Jezus de Opstanding en het Leven is, is het waard dat er zo'n diep verdriet komt. De gelegenheid dat dat verkondigd wordt, is het waard. Elk overlijden geeft in de rouwdienst gelegenheid voor de verkondiging van het Evangelie. Opdat God verheerlijkt wordt. Opdat zondaren tot bekering komen. Soms zeggen nabestaande dat wel eens: als er door de rouwdienst iemand tot geloof komt, is moeder, is vader niet voor niets gestorven. Als de reden van ons verdriet mag dienen om U te verkondigen en verheerlijken, is het het waard. Als mijn sterven en de rouwdienst voor mijn begrafenis mag dienen om mijn kind tot geloof te brengen, zal ik niet vergeefs gestorven zijn. Dat is genade als je dat belijden mag van harte: mijn leven en ons samenzijn is niet het hoogste doel, maar het mag ondergeschikt zijn aan de verkondiging dat Jezus de Opstanding en het Leven is.

Als je aan een kinderbijbel denkt: de opwekking van Lazarus is het plaatje, de tekening, met aan de andere kant de tekst: Ik ben de Opstanding en het Leven. Het plaatje van de opwekking verduidelijkt de tekst van Jezus' woorden.

2 de inhoud

Wat is dat dan voor een verkondiging? Wat is daar de inhoud van? Nou, dat er een opstanding zou zijn, dat wist Martha wel. Ze zegt: Ik weet dat hij zal opstaan ten laatsten dage. Maar het bijzondere is dat Jezus nu zegt: Dat doet de Vader door Mij. Ik, Jezus, ben de Opstanding

en het Leven. God heeft de macht en de volmacht daarvoor in Mijn handen gegeven. En zo zouden we de uitspraak: 'Ik ben de Opstanding en het Leven' kunnen omschrijven met: Ik verdien en Ik verleen de Opstanding en het Leven. Of: Ik verwerf en Ik deel uit.

Dan moeten we weer even goed in gedachten hebben hoe het Johannes Evangelie is opgebouwd. Rond die tegenstellingen. Aan de ene kant: God-licht-leven-waarheid-liefde. Daartegenover: wereld-duisternis -dood-leugen-haat. Het Koninkrijk van God en het koninkrijk van de duivel. En daartussen: een dikke, loden plaat van vloek en schuld. Die zorgt dat er niets van boven naar beneden stroomt of andersom. Of zo kunnen we het ook voorstellen: dat rijk van de duivel is een ondergrondse bunker. Daar heerst duisternis, leugen, haat. Dat noemt de Bijbel: dood. Gevangen in de sfeer van een leven zonder God. Zoals Efeze 2 benoemt: dood door de misdaden en de zonden, wandelend naar de eeuw dezer wereld, naar de overste van de macht der lucht, verkerend in de begeerlijkheden van het vlees, doende de wil van het vlees en van de gedachten. Dat is: dood. Toebehorend aan de duivel. En die bunker is hermetisch afgesloten. Hij zit op slot met de grendel van onze schuld en de vloek der wet, de toorn van God. En aan de achterkant heeft die bunker nog een deur. De achterdeur van het sterven. Dan wordt iemand uit die bunker gehaald en valt in de eeuwige dood. De poel die brandt van vuur en sulfere. Daar leeft de mensheid. In die bunker. Daar woont, werkt, slaapt, daar sport, kerkt, wandelt, fietst, daar studeert, speelt, trouwt de mensheid. In die bunker waarvan de voordeur op slot zit en de achterdeur geregeld opengaat en iemand weghaalt.

Als Jezus toch niet was gekomen..... Dan was dit het enige wat er te vertellen was. Het enige wat er aan te zeggen was. Maar dankzij Gods genade is Jezus gekomen. En Hij heeft Gods wil gedaan. Geen zonde gekend of gedaan. De wil van de Vader verricht. Altijd God verheerlijkt. Tot de dood, ja de dood aan het kruis. De zonde der wereld weggedragen. Zijn leven gesteld voor Zijn schapen. Tot de dood toe. Goede Vrijdag. Dat is het eerste: Hij verdient de Opstanding en het Leven. Daarom is Hij opgestaan uit de doden. Pasen. Omdat Hij God altijd verheerlijkt heeft en Gods wil volkomen volbracht heeft. Verdient Hij om op te staan. En verdient Hij het leven. Want Zijn leven na Zijn opstanding is een bijzonder leven. Dat is geen herhaling van het leven daarvoor. Maar totaal nieuw leven. Toen Jezus het leven kreeg als Mens in de stal van Bethlehem lag Gods toorn op Hem, rustte de schuld op Hem, wachtte Hem de nederdaling ter hel. Maar als Hij het Leven ontvangt met Pasen is dat voorbij, voorgoed voorbij. Dat leeft Hij onder Gods gunst, dan straalt Gods liefde over Hem, dan wacht Hem de hemel.

Het oordeel ligt voorgoed achter Hem en Hij baadt in de gunst van God. De hemel wacht Hem. Dat is het Leven dat Hij verdient heeft.

Ik ben de Opstanding en het Leven. Ik verdien dat én Ik verleen dat, deel dat uit. Niet straks pas, maar hier en nu. Want Jezus komt de sleutel van Zijn volbrachte werk naar die bunker toe. En die sleutel past op dat slot van schuld en vloek. Hij doet die deur, die voordeur open. Het licht valt erbinnen. Het licht van Gods liefde, van de prediking van het Evangelie. Niet dat dat op zich helpt, want iedereen daarbinnen is blind en tevreden waar hij is. Maar: Hij zet over. Hij haalt zondaren uit die bunker en brengt ze boven de grond in het licht. Hij zet hen over uit het rijk van de duivel in het Koninkrijk van God. Het Koninkrijk van leven, liefde, waarheid, licht. Overzetten uit de dood in het leven. Opstaan. Ook u heeft Hij mede opgewekt en mede levendgemaakt.

En Hij geeft het Leven. Het ware, volle leven. Dan leef je onder Gods gunst. Dan leef je onder Gods liefde. Het oordeel ligt achter je, voorgoed, de schuld is afgenomen, voor eeuwig. Gods gunst overstraalt je. De hemel wacht je. Je bent van God. Voor eens en voor eeuwig. De zon van Gods liefde schijnt. Leven in dat licht. Zijn eigendom. Dat is leven. Leven in het licht van Gods volle, eeuwige gunst.

Dat doet Jezus. Want Hij zegt: Ik ben de Opstanding en het Leven. Weet u, weet jij daarvan? Dat je door Jezus bent opgewekt uit de dood, overgezet uit die bunker. Bent overgezet in Gods rijk. Weet u dat? Weet jij dat? Dan ga je dat merken: dan komt er wederliefde in je hart. Wederliefde tot God, tot Jezus. Dan komt er verlangen in je hart, verlangen naar God, naar Jezus. Dan komt er berouw in je hart, berouw en verdriet over je zonden en je afdwalen. Dan komt er uitzien in je hart, uitzien naar de hemel, naar de heerlijkheid. O ja, dat wisselt wel, want door mijn schuld schuiven er wolken voor die zon, en ik verberg me voor die zon dat ik in de schaduw kruip. Wat ik aan leven voel en ervaar, dat wisselt. Maar elk sprankje leven is bewijs dat ik ben overgezet. Dat de schuld en vloek achter mij ligt, dat ik het leven ben ingegaan. Leven onder de zon van Gods gunst en op weg naar de hemel.

Ik ben de Opstanding en het Leven. Dat doet Jezus dus! Hij zet over uit het rijk van satan in Gods rijk. Hij doet opstaan uit de geestelijke dood en leven. Die bevoegdheid heeft Hij gekregen van Zijn Vader. Hij mag dat doen. Hij doet de deur open. De deur van schuld en vloek waar ik achter zit. De grendel van Gods recht zit ervoor. Hij schuift die grendel weg en Hij doet die deur open en komt. Hij zet je over, neemt je mee in het Koninkrijk van Zijn Vader. En Hij geeft leven. Doet delen in Gods gunst, Gods liefde. In Gods Geest. Als onderpand en eersteling. Doet delen in het eeuwige leven. En je gaat leven. Je gaat verlangen, liefhebben, uitzien, berouw krijgen. Ik ben de Opstanding en het Leven.

Wie zit er achter schuld en vloek? Achter de grendel van God recht? Hier is Jezus. De Opstanding en het Leven. Hij haalt weg en Hij doet delen in het Leven. Hier is uw Zaligmaker. Hier en nu.

Hoe gaat dat dan? Door het geloof. Kijk maar in de verzen erachter. Die in Mij gelooft zal leven. En die leeft en in Mij gelooft. Door het geloof in Hem. Geloof is: het Hem laten doen. Geloof is: het leven zoeken buiten jezelf in Hem. Je ogen gaan open. Dat je in de bunker zit. Achter slot en grendel. Hoe kom ik hieruit? Voordat de achterdeur opengaat en ik wordt gehaald door de engelen om eeuwig weg te zinken. Hoe kom ik hieruit? Ik ben de Opstandig en het Leven. Ik verdien het zegt Jezus. Want ik verdien het niet en nooit. Ik krijg die deur niet open, die grendel niet weg. Ja, ik kan wat verbeteren en ernstiger worden, ik kan wat op mijn manier gaan zoeken en vragen. Maar die sleutel past niet. De sleutel van ernst, ijver, levensverbetering past niet het slot. Ik blijf gevangen. En hoe krijg ik mezelf levend? Hoe krijg ik echt wederliefde, echt verlangen, echt berouw, echt uitzien? Ik kan me in duizend bochten wringen van angst of gevoel of goede voornemens, maar het is surrogaat, het is niet vrij van eigenbelang. Het is geen leven. Jezus zegt: Ik ben de Opstanding en het Leven. Ik verdien het en Ik verleen het. Hoort Hij u roepen? Hoort Hij jou roepen? Zo zet Hij over, zo brengt Hij het leven in.

Weet u ervan? O wat kun je Hem dankbaar zijn! Dankbaar. Dat Hij mij is komen halen. Dat Hij voor mij de sleutel verwierf. Door Zijn gehoorzaamheid en lijden en sterven. Dat Hij mij opzocht en overzette. Dat Hij mij gaf: leven. Onder de zon van Gods gunst en liefde. Soms kan ik het haast niet ten volle geloven. Zulk leven is mijn deel.

Of bent u er vreemd aan? Nog steeds in die bunker. Met ogen dicht. Als straks die andere deur opengaat. De achterdeur. En het sterven komt....dan is het te laat, eeuwig te laat. Als het sterven komt voordat Jezus komt, als de achterdeur opengaat voor de voordeur opengaat..... Ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de doden!!

3 de uitwerking

Ik ben de Opstanding en het Leven. Wat betekent dit nu voor de situatie waarin Jezus dit uitsprak? Bij het condoleren van Lazarus. Enkele dagen na zijn overlijden. In het Oude Oosten al na, bij ons nog voor de begrafenis van onze geliefden? Dat legt Jezus Zelf uit in vers 25 en 26. Eerst zegt Hij met het oog op hen die van ons heengingen: die in Mij gelooft, zal leven al ware Hij ook gestorven. Al is iemand ook gestorven, van ons heengegaan, weggenomen, Hij zal leven. Want er zal een opstanding der doden zijn. Onze geliefden die in de Heere stierven zijn ontslapen. Jezus zei dat in vers 12 en 13. Lazarus slaapt. Zijn lichaam is

gaan slapen. En dan weet je wel als kind, slapen dat doe je in de hoop dat je weer wakker wordt. En soms lig je 's avonds als je in bed ligt al te denken wat je dan zult gaan doen. En verheug je je op de volgende dag. En je hebt gebeden: ik ga slapen ik ben moe. Heere houdt ook deze nacht over mij getrouw de wacht. En het laatste couplet: doe mij dankbaar en gezond opstaan in de morgenstond, als ik mijn ogen opendoe straalt Uw zon mij vriend'lijk toe. Dat is het sterven van onze geliefden die in de Heere stierven. Hun lichaam gaat slapen. Maar God houdt de wacht. Hun begrafenis, hun ter aarde bestelling is een zaaien zegt Paulus in I Corinthe 15. Zaaïen. Van een nog zo jong lichaam of een zo uitgeteerd, aangetast lichaam. Maar wie zaait verwacht een oogst. Zij zullen opstaan in de oogst der wederopstanding. Met een verheerlijkt, onsterfelijk onvergankelijk, krachtig lichaam.

Wat een troost als je dat mag weten. Wees er open en eerlijk over. Naar geliefden, man, vrouw, kinderen, vriend, vriendin. Wees er open over. Ook als het voor jezelf een vraagteken is. een strijd is. Opdat je geliefden mee kunnen strijden. Vanuit de Bijbel en in het gebed. Waarom vraag je wel hulp als je je lichaam niet vertrouwt en zou je het niet doen als je ziel niet vertrouwt? Waarom zou je wel hulp vragen als je lichaam pijn heeft en gewond is, en niet als je ziel pijn heeft en verwond is?

En als er onzekerheid of vrees is over hen die ons voorgingen? Jezus weet het en Hij draagt ons als wij de last niet dragen kunnen en er onder bezwijken zouden.

Dan zegt Jezus iets met het oog op ons, die nog leven. Vers 26. Een ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Die leeft en in Mij gelooft. Die overlijdt wel, maar sterft niet. Dwz.: dat leven sterft niet. Dat nieuwe leven sterft niet. Je zou het zo kunnen zeggen: de harteklop houdt wel op, maar de zieleklop niet. Je harteklop dat weten we wel: die kun je voelen. De klopp van je hart. Teken dat je leeft. Nog leeft. Je zieleklop kun je ook gewaarworden. Die is: ik heb lief, ik het lief, ik heb lief. Dat is de klopp van het nieuwe leven. Het leven onder de Zon van God gunst, overgezet uit die bunker. De klopp van je hart houdt een keer op. De klopp van je ziel niet, nooit.

Dat hoeft dus niet parallel te lopen, niet samen op te gaan. Je hart kan kloppen, terwijl je ziel niet klopt. Geestelijk dood is. Geen nieuw leven kent. Je hart klopt en je bent en maakt je druk en gelukkig of zorgen. Maar je ziel klopt niet. Als God vandaag meet of uw ziel klopt, wat is het dan? Je hart kan kloppen, terwijl je ziel niet klopt. Als dan je hart stopt is het leed niet te overzien, begint het ergste lijden zonder eind. Dan staan geliefden bij de kist en vindt de rouwdienst plaats, maar ik sloeg mijn ogen op de hel.

Klopt uw ziel? Dan kan het hart stoppen met kloppen, maar de ziel blijft kloppen. Ja, dan bloeit het nieuwe leven open. Want wordt mijn ziel van stonde af aan, direct na mijn sterven, opgenomen tot haar Hoofd Jezus Christus. En het leven breekt ten volle door. Geen wolken meer voor de zon. Nooit geen schaduw meer waar ik me in verberg. Altijd in de volle zon van Gods gunst en Gods liefde. Mijn ogen helemaal open mijn ziel helemaal open. En straks zal ook dit mijn lichaam met ziel verenigd worden en aan Zijn heerlijk lichaam worden. Sterven is dan erven. Daarom zei Paulus, als ik nou alleen op mezelf let, even niet denk aan mijn geliefden, ja dan wenste ik wel ontbonden te worden en met Christus te zijn want dat is zeer verre het beste. En hebt u nooit momenten dat u zegt: ik voel het mee Paulus. Ik voel het mee. Het volle leven trekt. En trekt zo sterk dat ik mijn zonden moe ben en mijn berouw, dit leven moe ben en mijn strijd. En hunker naar de volle opbloei van het Leven.

Ik was kind des toorns, wandelend in de begeerten van de overste dezer wereld, doende de wil des vleses en de gedachten, dood in zonden en misdaden. Maar God rijk zijnde in barmhartigheid, om Zijn grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad, heeft ons levend gemaakt met Christus. Hij heeft het verdiend voor mij en Hij heeft het verleend aan mij: de Opstanding en het Leven. Amen.